

CBAC TGAU Iaith a Llenyddiaeth Gymraeg (Gradd Unigol a Dwyradd)

Cymeradwywyd gan Cymwysterau Cymru

Deunyddiau Asesu Enghreifftiol

Uned 3: Agweddau

Addysgu o 2025

Dyfarnu o 2027

Nid yw'r cymhwyster hwn a reoleiddir gan Cymwysterau Cymru ar gael i ganolfannau Lloegr.

Yn arbennig i Gymru.
Yn barod i'r byd.

Cynnwys

Tasg	1
Asesu.....	6
Atodiad 1.....	15

Hawlfraint

© WJEC CBAC Limited 2025

Uned 3

3030N3

Manylion Asesu

Asesiad di-arholiad:

Tasg Ysgrifenedig a Thasg Lafar Unigol

20% o'r cymhwyster gradd unigol (10% o'r cymhwyster dwyradd)

Wedi'i osod gan CBAC, ei farcio gan y ganolfan a'i gymedroli gan CBAC

60 marc

Tasg

Mae gofyn i ddysgwyr:

Tasg 1: Gwerthfawrogi a Chymharu Cerddi

- ymateb i o leiaf **6** cherdd (Gosodir y thema gan CBAC)
- ymateb i gerddi gan o leiaf **3** bardd gan gynnwys **1** bardd G20 ac **1** bardd G21
- ymateb i gerddi caeth, rhydd a phenrhudd.

Tasg 2: Cyflwyniad Unigol

- siarad am **5** munud (Gosodir y thema gan CBAC).

Tasg 1

Gosod y dasg:

Disgwyli'r ddysgwyr astudio **6** cherdd ar thema benodol. Bydd CBAC yn rhyddhau cwestiwn yn cynnwys y thema benodol. Bydd y thema o fewn y cwestiwn yn newid bob **dwy** flynedd. Rhennir gwybodaeth am y cwestiwn i ganolfannau ym mis Ebrill trwy Porth CBAC. Mae'n ofynnol i ganolfannau sicrhau eu bod yn defnyddio'r thema gywir ar gyfer bob cyfres. Gweler isod:

Rhyddhau Cwestiwn	Cyfres
Ebrill 2025	Haf 2026 a 2027
Ebrill 2027	Haf 2028 a 2029
Ebrill 2029	Haf 2030 a 2031

Bydd hyn yn rhoi rhyddid i ganolfannau ddewis casgliad o gerddi addas i'w dysgwyr.

Bydd gofyn i ddysgwyr werthfawrogi a chymharu **3** cerdd gan wneud cymariaethau synoptig â'r **3** arall. Dangosir thema bosib a chyfuniadau o gerddi a beirdd addas yn Atodiad 1 isod, ac fe osodir enghreifftiau pellach ar Porth CBAC, a bydd y rhain yn newid bob **dwy** flynedd wrth i'r thema newid.

Ymgymryd â'r dasg

Ymchwilio a pharatoi

Dylai athrawon roi'r dasg i'r dysgwyr tua **5 awr** cyn y disgwylir iddynt gyflawni'r dasg. Nid yw hyn yn cynnwys yr amser sydd ei angen i baratoi'r testunau gyda'r dysgwyr.

Goruchwyliaeth

Bydd angen i ganolfannau gwblhau'r cyfnod ymchwilio a pharatoi hwn dan oruchwyliaeth anuniongyrchol.

Adnoddau

Yn ystod y cyfnod ymchwilio a pharatoi:

- gall dysgwyr gyfeirio at y testunau
- gall dysgwyr gael mynediad at adnoddau a/neu nodiadau paratoadol
- gall dysgwyr ddefnyddio'r we
- gall dysgwyr gael mynediad at eiriaduron/thesawrws
- gwaherddir defnyddio Deallusrwydd Artiffisial (AI) i gynhyrchu ymatebion a chaiff ei drin fel camymddwyn
- gall dysgwyr greu taflen gynllunio

Gall athrawon drafod a rhoi cyngor cyffredinol i ddysgwyr. Gellir gosod ymarferion/tasgau byrion, naill ai ar lafar neu'n ysgrifenedig, i'w cwblhau gan y dysgwyr yn y dosbarth i'w cynorthwyo i ddeall natur y dasg.

Gall dysgwyr weithio'n unigol neu gydweithio â'i gilydd wrth gwblhau'r ymarferion hyn. Dylid cofnodi unrhyw arweiniad a roddir i'r dysgwyr ar y taflenni marcio unigol pan gyflwynir y sampl i'w safoni.

Caniateir i ddysgwyr ailddrafftio'r daflen gynllunio yn ystod y cyfnod paratoi. Unwaith y bydd y gwaith paratoi wedi dechrau, rhaid cyfyngu adborth i gyngor cyffredinol ar yr hyn sydd angen ei wella. Ni ddylai athrawon roi arweiniad penodol ar sut i gyflawni'r gwelliannau hyn.

Cwblhau'r dasg

Goruchwyliaeth

Rhaid i ganolfannau gwblhau'r dasg dan oruchwyliaeth uniongyrchol.

Adnoddau

Wrth gwblhau'r dasg hon:

- gall dysgwyr ddefnyddio hyd at un ochr tudalen A4 o bwyntiau bwled byr (ffont maint 11 neu uwch os y defnyddir TG) y maent wedi'u paratoi ymlaen llaw. Rhaid cyflwyno'r dudalen gyda'r dasg asesu derfynol. Rhaid i'r dysgwyr beidio â defnyddio gwaith estynedig sydd wedi'i baratoi ymlaen llaw e.e. paragraffau llawn/brawddegau llawn ar y daflen hon. Caniateir pwyntiau bwled byr sy'n cynnwys enghreifftiau a dyfyniadau perthnasol ar gyfer y dasg
- gall dysgwyr ddefnyddio geiriaduron/thesawrws
- gall dysgwyr gyfeirio at y testunau yn ystod y cyfnod ysgrifennu. Ni ddylai rheini gynnwys unrhyw nodiadau ac ni ddylid tanlinellu dyfyniadau o'r testunau hynny.

Ni chaiff dysgwyr ymgynghori â'i gilydd.

Neilltuir **2 awr 30 munud** i gwblhau'r dasg. Os bydd y dasg yn cael ei gweinyddu yn ystod cyfnodau byrrach na 2 awr 30 munud, yna dylid ei chasglu ar ddiwedd pob cyfnod a'i chadw'n ddiogel yn y ganolfan.

Awgrymir y dylai hyd y dasg fod rhwng 500-1,500 o eiriau.

Dylid nodi:

- testun y dasg
 - dyddiad y dasg
- ar y gwaith a gyflwynir ar gyfer ei asesu.

Unwaith y bydd y gwaith wedi'i gyflwyno i'r athro/athrawes ni ellir ei ddiwygio ymhellach. Ni ddylai athrawon wneud unrhyw sylwadau ar y gwaith yn y cyfnodau interim. Ni ellir defnyddio TG i gyflawni'r dasg hon, oni bai mai dyma ffordd arferol y dysgwr o weithio. Dylai canolfannau gyfeirio at ddogfen Trefniadau Mynediad y CGC am wybodaeth bellach.

Rhaid i'r dysgwyr beidio ag ailddrafftio'r gwaith gorffenedig.

Dilysu'r Asesiadau Di-arholiad

Mae gofyn i ddysgwyr lofnodi mai eu gwaith eu hunain yw'r gwaith a gyflwynwyd ac mae gofyn i athrawon/aseswyr gadarnhau mai gwaith y dysgwr o dan sylw'n unig yw'r gwaith a asesir ac iddo gael ei wneud o dan yr amodau gofynnol. Bydd CBAC yn darparu copi o'r ffurflen ddilysu, sy'n rhan o'r ffurflen glawr ar gyfer pob dysgwr. Mae'n bwysig nodi bod gofyn i bob dysgwr lofnodi'r ffurflen hon, ac nid yn unig y rhai y mae eu gwaith yn rhan o'r sampl a gyflwynir i'r cymedrolwr. Nid oes angen adrodd i CBAC am gamymddygiad a ddarganfuwyd cyn i'r dysgwr lofnodi'r datganiad dilysu ond rhaid ymdrin ag ef yn unol â gweithdrefnau mewnol y ganolfan.

Tasg 2

Gosod y dasg:

Ar gyfer y dasg hon, dylai canolfannau roi cyfile i ddysgwyr gymryd rhan yn unigol, trwy gyflwyno gwybodaeth am unrhyw agwedd neu agweddu sy'n ymwneud â thema tasg 1. Mae rhyddid gan ddysgwyr i ddewis yr agwedd neu agweddu a drafodir. Dangosir rhai enghreifftiau posib yn Atodiad 1 isod, ac fe osodir enghreifftiau pellach ar Porth CBAC, a bydd y rhain yn newid bob **dwy** flynedd wrth i'r thema newid.

Disgwylir y bydd cyflwyniad unigol yn para hyd at **5** munud, gan gynnwys ymateb i gwestiynau gan y gynulleidfa.

Ymgymryd â'r dasg

Ymchwilio a pharatoi

Dylid rhoi **5 awr** i ddysgwyr baratoi ar gyfer y dasg ymlaen llaw.

Goruchwyliaeth

Bydd angen i ganolfannau gwblhau'r cyfnod ymchwilio a pharatoi hwn dan oruchwyliaeth anuniongyrchol.

Adnoddau

Yn ystod y cyfnod ymchwilio a pharatoi:

- mae'n ofynnol i ddysgwyr ymchwilio i bwnc trwy, er enghraift, ddefnyddio'r we, darllen papurau newydd / cylchgronau / cyfeirlyfrau / taflenni, gwrando ar raglenni teledu neu ofyn cwestiynau eraill
- gall dysgwyr ailddrafftio'r gwaith ymchwil
- gwaherddir defnyddio AI i gynhyrchu ymatebion a chaiff ei drin fel camymddwyn
- dylai dysgwyr gyflwyno eu gwaith ymchwil ar un o'r ffuriau canlynol:
 - pwytiau bwled
 - cyflwyniad PowerPoint
 - cyflwyniad Sway

(Dylid pwysleisio nad tasg ddarllen yw hon, ond yn hytrach cyflwyniad llafar wedi'i baratoi gan y dysgwr).

Unwaith y bydd y gwaith paratoi wedi dechrau, rhaid cyfyngu adborth i gyngor cyffredinol ar yr hyn sydd angen ei wella. Ni ddylai athrawon roi arweiniad penodol ar sut i gyflawni'r gwelliannau hyn.

Gall dysgwyr weithio'n unigol neu gydweithio â'i gilydd wrth gwblhau'r ymchwil. Dylid cofnodi unrhyw arweiniad a roddir i'r dysgwyr ar y taflenni marcio unigol pan gyflwynir y sampl i'w safoni.

Cwblhau'r dasg

Goruchwyliaeth

Rhaid i ganolfannau gwblhau'r dasg dan oruchwyliaeth uniongyrchol.

Adnoddau

Wrth gwblhau'r dasg hon:

- gall dysgwyr ddefnyddio gwrthrychau neu ddelweddau fel cymorth wrth gyflwyno gwybodaeth am eu pwnc dewisol
- gall dysgwyr ddefnyddio pwyntiau bwled byr sy'n cynnwys ystadegau, ffeithiau, enghreifftiau a dyfyniadau perthnasol

Bydd angen i athrawon gyflwyno gwaith ymchwil y dysgwyr unigol gyda'r recordiadau i CBAC.

Ar ddiwedd y cyflwyniad yn unig y caniateir i ddysgwyr eraill ofyn cwestiynau.

Yn ystod y cyflwyniadau ymchwil unigol, dylai athrawon:

- roi cyfle i'r dysgwyr gyflwyno'n annibynnol
- sicrhau nad yw'r dysgwr yn darllen ei gyflwyniad
- torri ar draws neu annog dim ond pan fo angen
- rheoli cwestiynau a ofynnir i'r dysgwyr.

Ceir mwy o wybodaeth am sut i ymdrin ag ymyrraeth athro/athrawes wrth asesu dysgwyr o fewn y Canllawiau i Athrawon.

Dilysu'r Asesiadau Di-arholiad

Mae gofyn i ddysgwyr lofnodi mai eu gwaith eu hunain yw'r gwaith a gyflwynwyd ac mae gofyn i athrawon/aseswyr gadarnhau mai gwaith y dysgwr o dan sylw'n unig yw'r gwaith a asesir ac iddo gael ei wneud o dan yr amodau gofynnol. Bydd CBAC yn darparu copi o'r ffurflen ddilysu, sy'n rhan o'r ffurflen glawr ar gyfer pob dysgwr. Mae'n bwysig nodi bod gofyn i bob dysgwr lofnodi'r ffurflen hon, ac nid yn unig y rhai y mae eu gwaith yn rhan o'r sampl a gyflwynir i'r cymedrolwr. Nid oes angen adrodd i CBAC am gamymddygiad a ddarganfuwyd cyn i'r dysgwr lofnodi'r datganiad dilysu ond rhaid ymdrin ag ef yn unol â gweithdrefnau mewnol y ganolfan.

Cyn i unrhyw waith tuag at yr Asesiad Di-arholiad gael ei gwblhau, dylid tynnu sylw'r dysgwyr at yr Hysbysiad i Ymgeiswyr perthnasol gan y CGC. Ceir cyswllt i'r hysbysiad yn y ddogfen Cyfarwyddiadau ar Gynnal Asesiadau dan Reolaeth ar wefan CGC (www.jcq.org.uk).

Asesu

Disgwyllir i'r athro / athrawes farcio'r dasg o gyfanswm o 30.

Tasg 1 – Gwerthfawrogi a Chymharu Cerddi

Dyfernir 15 marc ar gyfer AA1 (deall ac ymateb).

Dyfernir 15 marc ar gyfer AA2 (mynegi a chyfathrebu).

Dylid pennu'r band priodol ar gyfer pob colofn yn unigol drwy benderfynu pa ddisgrifydd perfformiad sy'n adlewyrchu perfformiad y dysgwr orau.

Yna dylid pennu'r marc priodol o fewn y band drwy bennu i ba raddau y mae'r dysgwr wedi bodloni'r meinu prawf yn y band perthnasol.

Gall cyfanswm y marciau ar gyfer pob perfformiad adlewyrchu gwahanol fandiau ar draws y meinu prawf asesu, er enghraift, gall dysgwyr gyflawni band 4 yng ngholofn 1 a band 3 yng ngholofn 2.

Dylid nodi bod y bandiau wedi'u cynllunio i gynorthwyo'r broses farcio drwy nodi lefelau cyflawniad unigol ac nid ydynt yn cyfateb i ffiniau graddau.

Band	AA1 Deall ac ymateb	AA2 Mynegi a chyfathrebu
5	<p style="text-align: center;">13-15 marc</p> <ul style="list-style-type: none"> • dangos dealltwriaeth dreiddgar o gynnwys a neges y tair prif gerdd a dadansoddi'n ddeallus y modd y maent yn perthyn i'r thema • cynnwys gwybodaeth berthnasol am gefndir beirdd y tair prif gerdd a'u hagweddau tuag at y thema • trafod effeithiolrwydd nodweddion arddull a mesurau y tair prif gerdd yn dreiddgar gan ystyried eu cyfraniad at y thema • croesgyfeirio'n ddeallus rhwng y chwe cherdd wrth ymdrin â gwahanol themâu, mesurau a thechnegau arddull • cyflwyno ymateb personol treiddgar • dyfynnu'n gyson a phwrpasol, a defnyddio termau beirniadaeth lenyddol yn gwbl briodol • cymharu testunau'n fedrus 	<p style="text-align: center;">13-15 marc</p> <ul style="list-style-type: none"> • cyflwyno gwaith clir a chydlynol • gafael sicr iawn ar ramadeg • defnydd eang o gystrawennau cywir • defnydd hyderus a chywir o ystod o atalnodi • sillafu yn gywir bron yn ddieithriad • gafael sicr iawn ar dreigladau • gafael sicr iawn ar ferfau (amser a therfyniadau) ac arddodiaid
4	<p style="text-align: center;">10-12 marc</p> <ul style="list-style-type: none"> • dangos dealltwriaeth dda o gynnwys a neges y tair prif gerdd a dadansoddi'r modd y maent yn perthyn i'r thema • cynnwys peth gwybodaeth berthnasol ac addas am gefndir beirdd a'u hagweddau tuag at y thema • trafod yn dda effeithiolrwydd nodweddion arddull a mesurau y tair prif gerdd a sut maent yn cyfrannu at y thema • croesgyfeirio effeithiol rhwng y chwe cherdd wrth ymdrin â gwahanol themâu a thechnegau arddull • cyflwyno ymateb personol da • dyfynnu'n dda ac i bwrpas, a defnyddio termau beirniadaeth lenyddol yn dda • cymharu testunau'n dda 	<p style="text-align: center;">10-12 marc</p> <ul style="list-style-type: none"> • cyflwyno gwaith clir a threfnus • gafael sicr ar ramadeg • defnyddio ystod dda o gystrawennau'n gywir • defnydd cywir o ystod o atalnodi • sillafu sicr • gafael sicr ar dreigladau • gafael sicr ar ferfau (amser a therfyniadau) ac arddodiaid

3	<p>7-9 marc</p> <ul style="list-style-type: none"> • dangos dealltwriaeth eithaf da o gynnwys a neges y tair prif gerdd a nodi'r modd y maent yn perthyn i'r thema • ychydig o wybodaeth berthnasol am gefndir beirdd y tair prif gerdd a'u hagweddau tuag at y thema • trafod yn eithaf da effeithiolwydd nodweddion arddull a mesurau y tair prif gerdd a sut maent yn cyfrannu at y thema • ychydig o gymharu rhwng o leiaf 4 o'r cerddi wrth ymdrin â thema/ themâu ac ambell dechneg arddull • cyflwyno ymateb personol eithaf da • dyfynnu a defnyddio termau beirniadaeth lenyddol yn eithaf da 	<p>7-9 marc</p> <ul style="list-style-type: none"> • cyflwyno'r gwaith yn drefnus • gafael gyson ar ramadeg ar y cyfan • defnyddio ystod o gystrawennau'n gywir ar y cyfan • defnydd cywir ar y cyfan o ystod o atalnodi • sillafu mwyafrif y geiriau'n gywir • mwyafrif y treigladau'n gywir • mwyafrif y berfau (amser a therfyniadau) ac arddodiaid yn gywir
2	<p>4-6 marc</p> <ul style="list-style-type: none"> • dangos peth dealltwriaeth o gynnwys a neges cerddi • cynnwys rhai manylion prin am gefndir y beirdd a'u hagweddau tuag at y thema • trafod ychydig ar effeithiolwydd nodweddion arddull a mesurau y cerddi • creu ambell gymhariaeth rhwng cerddi • dangos peth ymateb personol • defnyddio rhai dyfyniadau ac ambell derm beirniadaeth lenyddol 	<p>4-6 marc</p> <ul style="list-style-type: none"> • cyflwyno'r gwaith yn lled drefnus • gafael anghyson ar ramadeg • peth gafael ar gystrawen • peth gafael ar ystod o atalnodi • sillafu yn eithaf cywir • treigladau yn eithaf cywir • berfau (amser a therfyniadau) ac arddodiaid yn eithaf cywir

	<p>1-3 marc</p> <ul style="list-style-type: none"> • ymgais i ddangos dealltwriaeth o gynnwys a neges cerddi • ymgais i gyfeirio at gefndir y beirdd a'u hagweddau tuag at y thema • ymgais i drafod effeithiolrwydd nodweddion arddull a mesurau • ymgais i gymharu cerddi • ymgais i ymateb yn bersonol • defnyddio ambell ddyfyniad 	<p>1-3 marc</p> <ul style="list-style-type: none"> • dangos trefn mewn rhannau o'r gwaith • gafael gyfyngedig ar ramadeg • gafael gyfyngedig ar gystrawen • peth ymdrech i atalnodi • sillafu rhai geiriau yn gywir • gafael gyfyngedig ar dreigladau • gafael gyfyngedig ar ferfau (amser a therfyniadau) ac arddodiaid
0	Dim sy'n haeddu ei wobrwyd	

Tasg 2 – Cyflwyniad Unigol

Disgwylir i'r athro / athrawes farcio'r dasg o gyfanswm o 30.

Dyfernir 15 marc ar gyfer AA1 (deall ac ymateb).

Dyfernir 15 marc ar gyfer AA2 (mynegi a chyfathrebu).

Dylid pennu'r band priodol ar gyfer pob colofn yn unigol drwy benderfynu pa ddisgrifydd perfformiad sy'n adlewyrchu perfformiad y dysgwr orau.

Yna dylid pennu'r marc priodol o fewn y band drwy bennu i ba raddau y mae'r dysgwr wedi bodloni'r meinu prawf yn y band perthnasol.

Gall cyfanswm y marciau ar gyfer pob perfformiad adlewyrchu gwahanol fandiau ar draws y meinu prawf asesu, er enghraift, gall dysgwyr gyflawni band 4 yng ngholofn 1 a band 3 yng ngholofn 2.

Dylid nodi bod y bandiau wedi'u cynllunio i gynorthwyo'r broses farcio drwy nodi lefelau cyflawniad unigol ac nid ydynt yn cyfateb i ffiniau graddau.

Band	AA1 Deall ac ymateb	AA2 Mynegi a chyfathrebu
5	<p>13-15 marc</p> <ul style="list-style-type: none">cyflwyno gwybodaeth a syniadau ar wahanol agweddau ar destun heriol, gan werthuso a dehongli'r wybodaeth yn dreiddgardefnyddio terminoleg gwbl briodol a heriol yn fedrus a rhwyddmynegi barn yn dreiddgar ar agweddau ar y testun a chefnogi'r farn honno gyda thystiolaeth gadarnystyriaeth dreiddgar o gyd-destun ehangach a safbwytiau eraill ar y testun gan gynnwys dibynadwyedd a diliysrwydd ffynonellau a thystiolaeth	<p>13-15 marc</p> <ul style="list-style-type: none">gwneud defnydd aeddfed o dechnegau iaith a ffurf sydd yn ennyn a chynnal diddordeb y gwrandäwrdefnyddio cywair sy'n gwbl addas ar gyfer y dasg a'r wybodaeth a gyflwynirtrefnu'r cyflwyniad mewn modd cydlynol a strwythur digerig er mwyn ennyn a chynnal diddordeb cynulleidfagafael sicr iawn ar ramadeg a defnyddio amrywiaeth o frawddegau i greu effeithiau arbenniggafael sicr iawn ar dreigladaugafael sicr iawn ar ferfau (amser a therfyniadau) ac arddodiad

4	<p>10-12 marc</p> <ul style="list-style-type: none"> • cyflwyno gwybodaeth a syniadau ar wahanol agweddau ar y testun gan werthuso'r wybodaeth yn fedrus • defnyddio terminoleg briodol yn hyderus • mynogi barn yn bwrpasol ar rai agweddau ar y testun a chynnig tystiolaeth i gefnogi'r farn • peth ystyriaeth o gyd-destun a safbwytiau eraill ar y testun gan gynnwys dibynadwyedd a diliwsrwydd ffynonellau a thystiolaeth 	<p>10-12 marc</p> <ul style="list-style-type: none"> • defnyddio technegau iaith a ffurf sy'n cynnal diddordeb y gwrandäwr • defnyddio cywair priodol ar gyfer y dasg a'r wybodaeth a gyflwynir • trefnu'r cyflwyniad yn synhwyrol er mwyn cynnal diddordeb cynulleidfa • gafael sicr ar ramadeg a defnyddio amrywiaeth o frawddegau yn effeithiol • gafael sicr ar dreigladau • gafael sicr ar ferfau (amser a therfyniadau) ac arddodiad
3	<p>7-9 marc</p> <ul style="list-style-type: none"> • cyflwyno gwybodaeth a syniadau ar wahanol agweddau ar y testun gan werthuso'r wybodaeth yn fodhaol • defnyddio terminoleg yn eithaf cyson • mynogi barn yn eithaf cyson ar agweddau ar y testun a chynnig tystiolaeth i gefnogi rhai pwyntiau • prin yw'r ystyriaeth o gyd-destun a safbwytiau eraill ar y testun gan gynnwys dibynadwyedd a diliwsrwydd ffynonellau a thystiolaeth 	<p>7-9 marc</p> <ul style="list-style-type: none"> • defnyddio technegau iaith a ffurf addas yn eithaf cyson • defnyddio cywair priodol drwy fwyafrif y dasg • trefnu'r cyflwyniad yn eithaf da mewn ymgais i gynnal diddordeb cynulleidfa • gafael gyson ar ramadeg ar y cyfan a defnyddio amrywiaeth o frawddegau • mwyafrif y treigladau yn gywir • mwyafrif y berfau (amser a therfyniadau) ac arddodiad yn gywir
2	<p>4-6 marc</p> <ul style="list-style-type: none"> • cyflwyno gwybodaeth a syniadau yn syml am agwedd(au) ar y testun • defnyddio terminoleg ar adegau • mynogi peth barn ar agweddau o'r testun 	<p>4-6 marc</p> <ul style="list-style-type: none"> • defnyddio rhywfaint o dechnegau iaith a ffurf wrth gyflwyno • defnyddio cywair priodol i'r dasg mewn mannau • peth trefn i'r cyflwyniad ac ychydig o ymwybyddiaeth o gynulleidfa • gafael anghyson ar ramadeg ac amrywio brawddegau rhywfaint • treigladau yn eithaf cywir • berfau (amser a therfyniadau) ac arddodiad yn eithaf cywir

	1-3 marc	1-3 marc
1	<ul style="list-style-type: none"> • cyflwyno gwybodaeth a syniadau yn fyr am y testun • ymgais i gynnwys terminoleg • ymgais i fynegi peth barn ar y testun 	<ul style="list-style-type: none"> • defnydd cyfyngedig o dechnegau iaith wrth gyflwyno • ymgais i roi peth trefn ar y cyflwyniad • gafael gyfyngedig ar ramadeg ac ystod gyfyngedig o frawddegau • gafael gyfyngedig ar dreigladau • gafael gyfyngedig ar ferfau (amser a therfyniadau) ac arddodiad
0	Dim sy'n haeddu ei wobrwyd	

Atodiad 1

Tasgau Enghreifftiol

Thema a ryddhawyd gan CBAC: Gwlad a Thir

Tasg 1: Gwerthfawrogi a Chymharu Cerddi

Cwestiwn posib:

Trafodwch sut mae'r beirdd yn mynd ati i ymdrin â'r tema **Gwlad a Thir** yn y cerddi a astudwyd gennych. Dylech drafod yn llawn sut mae tair cerdd yn ymateb i'r tema, a chyfeirio at dair cerdd arall lle bo cyfle addas i wneud hynny.

Cyfuniad posib o feirdd a cherddi:

		Bardd G20	Bardd G21	Mesur Caeth	Mesur Rhydd
Prif Gerddi	Cerdd 1	Hon – T.H Parry-Williams			Mydr ac odl / rhigwm
	Cerdd 2		Caerdydd – Mererid Hopwood		Penrhudd
	Cerdd 3	Fy Ngwlad – Gerallt Lloyd Owen		Cwydd	
Cerddi Cyfeirio	Cerdd 4	Hen Stori – B.T Hopkins			Mydr ac odl
	Cerdd 5		Neijal – Ifor ap Glyn		Penrhudd
	Cerdd 6		Y Llanw yn Llŷn – Rhys Iorwerth	Englyn	

Tasg 2 – Cyflwyniad Unigol

Byddai modd i ddysgwyr ymchwilio a thrafod **un** o'r pynciau hyn yn seiliedig ar y thema.

Gwlad a Thir:

- Hanes a datblygiad yr iaith Gymraeg
- Capel Celyn a chefndir creu'r gronfa ddŵr
- Cyflwyno gwybodaeth am ddatblygiad a newid mewn un dref / ardal benodol yng Nghymru
- Effeithiau newid hinsawdd
- Gofalu am yr amgylchedd
- Egni adnewyddadwy i'r dyfodol
- Gwybodaeth am drychneb naturiol enwog
- Natur a bywyd gwylt - rhywogaeth mewn perygl
- Gwlad neu leoliad o ddiddordeb mewn rhan arall o'r byd

Atodiad 1

Taflen Cofnodi Marciau'r Ymgeisydd & Ffurflen Datganiad yr Ymgeisydd

Rhif y Ganolfan:	6	8					Enw'r Ganolfan:	
------------------	---	---	--	--	--	--	-----------------	--

Rhif yr ymgeisydd:							Enw'r ymgeisydd:	
--------------------	--	--	--	--	--	--	------------------	--

Tasg 1: Gwerthfawrogi a Chymharu Cerddi

Disgrifiad o'r gweithgaredd:

Sylwadau gan yr athro/athrawes:

AA1: Deall ac ymateb	/15
AA2: Mynegi a chyfathrebu	/15
Cyfanswm marciau	/30

Tasg 2: Cyflwyniad Unigol

Disgrifiad o'r gweithgaredd:

Sylwadau gan yr athro/athrawes:

AA1: Deall ac ymateb	/15
AA2: Mynegi a chyfathrebu	/15
Cyfanswm marciau	/30

Datganiad gan Athro/Athrawes/Aseswr

Rwy'n cadarnhau bod gwaith yr ymgeisydd/ymgeiswyr wedi ei gynnal yn unol â'r rheolaethau a nodwyd yn y fanylob a'r papur cwestiwn.

Llofnod yr aseswr:

Dyddiad:

Datganiad Dilysu'r Ymgeisydd

Rwy'n datgan fy mod wedi cwblhau fy ngwaith yn annibynnol, heb unrhyw gymorth y tu hwnt i'r hyn oedd wedi ei ganiatáu. Fy ngwaith fy hun yw'r gwaith i gyd, ac eithrio unrhyw ddeunydd nad yw'n wreiddiol sydd wedi'i nodi'n glir uchod. Nid yw'r gwaith hwn wedi'i gyflwyno ar gyfer unrhyw gymhwyster arall. Yr wyf wedi cyfeirio'n glir at unrhyw ffynonellau ac unrhyw offer Deallusrwydd Artifisial (AI) a ddefnyddiwyd yn y gwaith [1]. Rwy'n deall bod gwneud datganiad ffug yn fath o gamymddwym.

Cydsyniad GDPR Ymgeisydd

- Efallai y bydd CBAC yn dewis eich gwaith i'w ddefnyddio mewn digwyddiadau hyfforddi i athrawon. Gallan nhw wedyn ei uwchlwytho i wefan ddiogel CBAC (dim ond ar gael i athrawon sydd â mynediad drwy fewngofnodi diogel). Byddai eich enw yn cael ei dynnu oddi ar eich gwaith cyn i ni ei ddefnyddio. Mae pob darn yn cael ei adolygu'n gyson a'i ddileu pan nad yw'n berthnasol i'n cymwysterau mwyach.
- Efallai y bydd CBAC yn dewis eich gwaith i'w ddefnyddio mewn adnoddau ar gyfer addysgu a dysgu a gyhoeddir ar wefan gyhoeddus CBAC. Byddai eich enw yn cael ei dynnu oddi ar eich gwaith cyn i ni ei ddefnyddio. Mae pob darn yn cael ei adolygu'n gyson a'i ddileu pan nad yw'n berthnasol i'n cymwysterau mwyach.
- Rydych chi'n deall ei bod yn bosibl dod â'r cytundeb hwn i ben ar unrhyw adeg drwy ysgrifennu atom i wneud cais am hynny. Am ragor o fanylion ynglŷn â sut rydym yn prosesu eich data, darllenwch [Hysbysiad Preifatrwydd CBAC](#).

Datganiad yr ymgeisydd

Rwy'n rhoi caniatâd i fy ngwaith llafar gael ei ddefnyddio mewn digwyddiadau hyfforddi athrawon ac i'w lwytho i fyny ar wefan ddiogel CBAC / i gael ei ddefnyddio fel rhan o adnodd dysgu ac addysgu digidol ar wefan gyhoeddus CBAC.

Ticiwch y blwch olaf i gytuno:		
Llofnod yr ymgeisydd:	Dyddiad:	

¹ Lle defnyddiwyd offer AI fel ffynhonnell gwybodaeth, rhaid i chi ddangos enw'r ffynhonnell AI a ddefnyddiwyd gan ddangos hefyd y dyddiad y cynhyrchwyd y cynnwys. Er enghraift: ChatGPT 3.5 (<https://openai.com/blog/chatgpt/>), 25/01/2023. Rhaid i chi gadw copi o'r cwestiwn (cwestiynau) a'r cynnwys wedi'i gynhyrchu gan gyfrifiadur at ddibenion cyfeirmodi a dilysu, ar ffur nad oes modd ei golygu (sgrinlun, er enghraifft) a darparu esboniad byr o sut cafodd ei ddefnyddio. Rhaid cyflwyno hyn gyda'ch gwaith, er mwyn i'r athro/asewr allu adolygu'r gwaith, y cynnwys a gynhyrchwyd gan AI a sut y cafodd ei ddefnyddio. ²Rhaid i chi fod dros 13 oed i roi cydsyniad. Cewch chi dynnu eich cydsyniad yn ôl ar unrhyw adeg drwy gysylltu â CBAC ar cymwysterau@cbac.co.uk. Dylech chi gynnwys teitl y gwaith, blwyddyn yr asesiad, enw a rhif y ganolfan, enw'r ymgeisydd a theithi yn uned yr e-bost. Yna bydd y gwaith yn cael ei dynnu oddi ar y wefan ddiogel.